

Martinus

A Szombathelyi Egyházmegye havilapja

XVII. ÉVFOLYAM 5. SZÁM

2024. MÁJUS

ÁRA: 300 FT

www.martinus.hu

KATOLIKUS KARITÁSZ

caritas

hungaria

Szombathelyi
Egyházmegyei Karitás

KISS ISTVÁN,

A SZOMBATHELYI EGYHÁZMEGYEI KARITÁSZ ÚJ IGAZGATÓJA

A segítségnek nem anyagi, materiális határai vannak Interjú Kiss Istvánnal, a Szombathelyi Egyházmegyei Karitás új igazgatójával.

2024 márciusától új vezetője van a Szombathelyi Egyházmegyei Karitásnak. Tuczainé Régvári Marietta 33 év után adta át az irányítást Kiss Istvánnak, akinek feladata, hogy továbbra is magas szakmai színvonalon működjön a segítség szolgálata egyházmegyéinkben. Interjú az új igazgatóval.

Rövid bemutatkozásra kérem fel. Mik a legfontosabbak Önnel kapcsolatban?

Néhány éve részt vettem egy képzésen, ahol az első feladat az volt, hogy három szóban mutatkozzunk be egymásnak, megfogalmazva azt, amit a legfontosabbnak gondolunk magunkról. Most sem mondanék többet: FÉRJ vagyok, APA vagyok, KERESZTÉNY vagyok. A sorrend szabadon felcserélhető. Sárváron élek feleséggel és három fiammal, bár születésileg és kötődésileg szombathelyi vagyok.

Milyen kapcsolata volt a karitással korábban? Sárváron az egyházközség tagja, itt volt alkalma bekapcsolódni a munkába?

Korábban érdemi kapcsolatam nem volt a karitás egyik közösségével sem, de keresztény emberként figyelemmel követtem munkájukat, és mindig lenyűgözött sokrétű és elkötelezett tevékenységük. 2024. március 18. napját megelőzően – több mint tíz évig – a Vas Vármegyei Kormányhivatalban dolgoztam, ahol pártfogó felügyelőként gyermekkorú, fiatal- és felnőtt bűnelkövetők életvitelének korrekcióját végeztem, illetve büntetőügyi mediátorként tevékenykedtem. A szegénység nagyon sok fajtájával találkoztam, és az ezekkel való szembesülés napi szinten döbentett rá a segítő rendszer esetleges gyenge pontjaira. Hiszem azt, hogy a segítségnek nem anyagi, materiális határai vannak, hanem sokkal inkább meghatározó a segítő személy által hozzáadott pozitív érték, az EMBERI SZÓ, a másakra áldozott

MINŐSÉGI IDŐ, figyelem. Eddigi tapasztalataim alapján kollégáimról nyugodt szívvel állítom, hogy ők hozzáadják ezt a semmi-féle emberi mértékegységgel nem mérhető hatalmas pluszt.

Eddigi munkája révén hogyan kapcsolódott a szociális területhez?

Amikor Püspök Úr felhívott és elmondta, hogy engem bíz meg ezzel a hatalmas feladattal – akkor még nem is tudtam, mire vállalkozom – Péter apostolhoz hasonlóan, elhagyva a biztonságot jelentő csónakot, VÍZre léptem. Hiszem, hogy amíg csak Jézust nézem – és látom mindenkiben – nem fogok süllyedni.

Hiszem azt, hogy a segítségnek nem anyagi, materiális határai vannak, hanem sokkal inkább meghatározó a segítő személy által hozzáadott pozitív érték, az EMBERI SZÓ, a másakra áldozott MINŐSÉGI IDŐ, figyelem.

Az elmúlt hetek az ismerkedéssel teltek az Ön számára. Miként látja az egyházmegyei karitást?

Szerteágazó tevékenységet végzünk, az egyházmegye területén közel húsz telephellyel rendelkezünk. Az elmúlt egy hónap során igyekeztem – ha csak futólag is – meglátogatni az összes általunk fenntartott intézményt, megismerni az ott végzett munkát, mindenkinek a szemébe nézni és megköszönni az eddigi lelkiismeretes, felelősségteljes jelenlétet.

800 önkéntes áldozza idejét a szervezet keretein belül a segítő tevékenységre. Hogyan látja az ő helyzetüket, szerepüket?

A közösségünk másik igazi, mindig megújuló erőforrásának az ÖNKÉNTES szolgálatot tartom. Nagyon megérintett, hogy sokan – akár már évtizedek óta – földi létezésünk egyik legértékesebb és legvégezebb, ember által megfizethetetlen ajándékát: idejüket áldozzák mások szolgálatára. Ők azok, akik feltérképezik saját környezetükben az ott élő rászorulókat, és ők azok, akik fizikálisan is segítő kezet nyújtanak számukra. Ők a karitás szeme és messzire kinyúló karja. Isten fizesse meg fáradozásaikat. Az elmúlt néhány hét során csak kevesekkel volt módom személyes találkozásra, de ezen a fórumon keresztül is üzenem, hogy a közeljövőben keresni fogom ennek lehetőségeit.

| IMAÖSVÉNY

„De ki látja meg saját hibáit?” (Zsolt 19,13)

2025-ben Szentévet ünnepel az Egyház. Ferenc pápa kérésére ezt egy felkészülési év előzi meg, melynek középpontjában az imádság áll. Pongrácz Benedek diakónusunk segítségével havilapunk olvasóit elkísérjük ezen az úton.

Nagybőjtben volt egy fogadalmam, egyfajta böjti rutinom az imádságban, amely minden estémet meghatározta. Alvás előtt egy visszatekintő imádságot, exament végeztem, amelyben Istennek tekintettem rá a napomra, és figyelmesen kerestem a közeledés és távolmaradás pillanatait. Ezen ignáci imamód szempontrendszerét kiegészítve különösen is kerestem, hogy mikor volt az, hogy én jelen tudtam lenni Isten számára.

Mikor volt az, hogy úgy látott engem, mint egy gyermeket, aki atyjának segít a mindennapi teendők elvégzésében. Meglepő tapasztalat volt kívülről rátekinteni így a napomra. Azóta is gyakran alkalmazom ezt az imamódot, amely Loyolai Szent Ignác egyik spirituális sarokköve volt. Azt mondta, hogy ez az imádság nem maradhat ki napirendjéből, ha másra nem is jut ideje. Sokszor zsúfoltak napjaink, nehezen tudunk minőségi időt fordítani istenkapcsolatunkra.

Az examen imádság a szűk időkeretekben is lehetőséget ad e kapcsolat ápolására. Este, mikor lefekvéshez készülődünk, 15-20 percre van szükségünk, hogy kivonuljunk az imádság pusztájába, és ebben az imamódban találkozhatunk Istennek. Az examen a figyelem imádsága. Egyfajta lelkiismeretvizsgálat, amelyben megkülönböztetünk jót és rosszat, Istentől valót és nem valót, jelenlétet és hiányt. Nem egyszerűen egy bánatindítás, hanem az aznapi istenkapcsolatunk felfedezése, megvizsgálása. Nem arra való, hogy önvádaskodásunkban vagy a hiányosságainkban elmerüljünk, hanem hogy tudatosítsuk, Isten miként volt jelen azon a napon az életünkben. Ez az imamód nem azt szolgálja, hogy elítéljük vagy tökéletessé váljunk magunk számára, hanem hogy tökéletesebben tudjunk szeretni. Felfedezhetjük ebben a napi imádságban, hogy teljes személyünkkel, teljes lényünkkel

A karitás számos feladatot lát el. Mit gondol, mivel tudja továbbfejleszteni a karitást? Miben és hogyan lehet szakmai színvonalon előbbre lépni?

A közösségen kívülről érkezve igyekszem friss szemlélettel felmérni a fejlődés lehetőségeit, megtalálni azokat az esetleges pontokat, ahol, és amiben változtatásra, megerősítésre lenne szükség. Újabb intézmények létrehozatalában nem gondolkodom, de igyekszem nyitott szemmel és szívvel figyelni korunk kihívásaira. Fontosnak tartom a folyamatos lelki és szakmai fejlődést, szeretnénk újraindítani az önkéntes képzést, és biztosítani minden munkatársam számára a lelki töltetkezés lehetőségét is.

Közeledik a nyár. Az egyik népszerű program a nyári tábor Nardán. Erről mit mondhatunk az olvasóknak?

Tudom, hogy nagyon sokak számára fontos és kiemelt programunk a nyári tábor, mely természetesen idén is megszervezésre kerül a megszokott nardai helyszínen 06.24. – 08.09. között, ahova minden gyermeket szeretettel várunk. Erről bővebb információval néhány héten belül jelentkezünk. Az átmeneti esetleges fennakadásokért türelmüket, munkánkhoz imáikat kérem.

hogyan tudunk Istenhez fordulni, és mikor voltunk tőle távol, hogyan válaszoltunk az Ő jelenlétére. Ezáltal formálhatjuk istenkapcsolatunkat, azaz megvizsgálva életünk különböző helyzeteit, még nagyobb teret engedhetünk Istennek életünkben.

Az imádságot segíthetjük egy gyertya meggyújtásával, esetleg a csend megteremtésével, kezünk szabadabbá tételével. Csendesedjünk el. Először tudatosíthatjuk, hogy Isten jelenlétébe kívánunk belépni, hogy az elkövetkezendő pár percet Istennel szeretnénk eltölteni. Kérhetjük a Szentlelket, hogy világosítsa meg értelmünket, hogy bölcsességgel tekinthessünk vissza a napunkra, és megkülönböztethessük a fontos és kevésbé fontos eseményeinket. Ha sikerült elcsöndesednünk, akkor átgondolhatjuk a napunkat, egészen a felkeléstől mindaddig, amíg az exament végezzük. Óráról órára átélhetjük a napunkat, és elidőzhetünk ott, ami fontos volt, és a kevésbé fontos eseményeket átléphetjük. Megállhatunk ott, ahol valóban éreztük Istent és az Ő kegyelmeit. Hálát adhatunk, dicsőíthetjük Istent az Ő ajándékaiért, ami lehet maga az életünk teljessége, de lehet akár csak egy kis dolog, egy emberi gesztus vagy egy találkozás, amit aznap átélünk. Megállhatunk ott, ahol rosszat gondoltunk, ahol olyat tettünk, amely bűnnek számít, vagy nem volt oda illő, és bocsánatot kérhetünk Istentől. Ezeknél a pillanatoknál megtapasztalhatjuk az Ő irtalmas szeretetét, ahogy Ő gyógyítja szívünket, életünket. Végül kérhetjük az Ő segítségét, hogy valóban az Ő szándéka szerint növekedhessünk, formálódhassunk a következő napon. Kérhetjük, hogy mutassa meg számunkra, mire van szükségünk. Majd lezárhatjuk az elcsöndesedést azzal az imádsággal, amelyet Jézus tanított nekünk: Miatyánk...

Az examen imádság gyakorlásával fejleszthetjük érzékelésünket, mely által az életünkben aktívan jelenlévő Istent fedezhetjük fel. Az imádság kapcsolat, amelyben Istennel találkozunk. Az examen imamódban együtt tekinthetünk rá Istennel erre a kapcsolatra, és Vele erősíthetjük a jót, orvosolhatjuk hibáit ennek a kapcsolatnak.

A gyógyító, szerető Istenhez vezetni az embereket

A Szombathelyi Egyházmegye ettől az évtől két szociális intézmény működtetését vette át Vas vármegyében. Ennek apropóján beszélgettünk dr. Marx Gyulánéval, az Egyházmegyei Idősothtonok referensével az egyházmegye szociális koncepciójáról, a beteg és idős emberek felé végzett missziós küldetéséről. II. rész.

Szombathely, Táplánszentkereszt mellett Zalaegerszegen is működtet idősothont az egyházmegye Gondviselés Háza néven, éppen az Ön vezetésével. Az intézményekben élnek idős emberek mellett fogyatékkal élők, tartósan betegek, demenciával küzdők is. Milyen szolgáltatásokat nyújtanak számukra, amik segítik az idős embereket tevékenyen eltölteni mindennapjaikat, vagy a betegeket ellátásukban?

A 24 órás ápolás-gondozás az alap. A szolgáltatások, amit talán inkább szervezünk, nem mi biztosítunk, de az ellátás minőségét emelik, a pedikűrös és a fodrász. Igény szerint járnak lakóinkhoz, és a lakó vagy hozzátartozója rendezi a számlát.

A lakók napi elfoglaltságát két területre osztanám. Az egyik az ima-és hitéleti tevékenység. Minden nap van a kápolnában lehetőségük imára, igeliturgiára, hetente négyszer van szentmise, első pénteken gyónási lehetőség, akolitus, állandó diakónus találkozik velük minden héten. Az egyes alkalmakon a lakók végzik a felolvasást vagy kántori szolgálatot, ők figyelik a kápolna rendjét, a liturgikus kendők, ruhák tisztaságát, a bor, víz és ostya szentmisére való előkészítését. Ez örömteli feladat számukra.

Szentségimádást tartunk, ahol a városból hozzánk érkező imaszándékokat is felolvassuk, és külön imádkozunk az imát kérőkért és szándékaikért. Tematikus szentségimádásokon imádkozunk az egyházmegye papjaiért, egyházi iskolákért, kórházak betegeiért, orvosokért, kórházlelkészekért, és a saját intézményünk – mostantól az egyházmegye szociális intézményeiért. Megünnepeljük – díszletekkel is – az egyházi év ünnepeit. Külön szentmisét kérünk az elhunytjainkért, de esetenként bármely dolgozó vagy lakó szándékára, helyben.

A másik formája a tevékenységnek a lakók napirendjébe épített tevékenységek, képességmegőrző foglalkozások. Vannak memóriatréningek, kutyaterápia, kézműves- vagy egyéb személyes foglalkozás kifejezetten demenciával küzdőknek, közös és egyéni

torna gyógytornással – mindez a napirendbe ágyazva. Idősek napját, farsangot a dolgozók szereplésével vagy vendégművészek szereplésével színesítjük, a karácsony pedig a lakók által előadott műsorral lesz szép. Tartunk családi napot, vetélkedőket, nyáron lecsófőzést, táncos-énekes alkalmakat. Néha séta, városi programokon való részvétel lehetősége adódik kísérettel a nálunk lakók számára. Többen részt vettek tavaly a Mária Kongresszus eseményein és a párhuzamosan zajló vadpörkölt fesztivál főzőversenyén.

Szerveződik, hogy minden lakónknak minden napra legyen a csak neki szóló egyéni feladata, amivel hozzájárul a közösség életéhez.

A fogyatékkal élők számára a szombathelyi és a táplánszentkereszt-i intézményben is van ún. támogatott lakhatás. Ez milyen életkörülményeket, lehetőségeket biztosít az emberek számára?

A támogatott lakhatás lényege, hogy megpróbál fogyatékkal élők és pszichiátriai betegek számára olyan életfeltételeket teremteni, ahol még a lehetőségeik adta legnagyobb önállósággal élhetik az életüket. Családiasnak szánt körülmények között, kétszemélyes szobákban, legfeljebb 12 fős lakóközösségekben, segítő gondozó folyamatos jelenléte mellett élnek ezek a lakók. Amennyire lehet, önállóak, de segítséget kapnak bármely szükséges területen. Fejlesztő foglalkoztatásban, terápiás munkában, nappali ellátásban képességeinek megfelelő foglalkoztatásban vagy munkatevékenységben vesznek részt. Akár a lakókörnyezettől távolabbi munkahely vállalása is lehetőség számukra, mert támogatott szolgáltatás szállítja őket szükség esetén. Táplánszentkeresztben még nincs lakója minden háznak, nagyon tudom ajánlani azon felnőtt fogyatékkal küzdő testvéreim számára, akik részben önállóak és biztonságos hátteret szeretnének szép környezetben és közösségekben maguk számára.

A demenciával küzdők esetében új szemléletként jelenik meg a személyiségközpontú ellátás. Ez mit takar?

Egy olyan ellátási modellről van szó, amely végre utat tört a demenciával küzdők ellátásában hivatalosan elfogadott ellátási protokollként. A személyközpontú ellátás Carl Rogers amerikai pszichológus szemléletváltozást hozó hozzáállása a humanisztikus pszichológia létrehozásával, amelyet először Tom Kitwood, majd Virginia Bell és aztán sokan mások vittek tovább a demenciával küzdők ellátásába. Alapja, hogy minden ember végtelen értéket képvisel. A páciens nem kezelendő beteg, hanem egy egyenértékű partner a segítő kapcsolatban, ahol a pszichológus csak kísérője a folyamatnak. Demenciával küzdő idős emberek esetében nem a hiányt, a veszteséget állítja középpontba, hanem az embert múltjával, értékeivel, kultúrájával. Megmaradt képességekre épít, és megpróbál a demenciával küzdő ember belső világába helyezkedni. A kommunikációnak új kultúráját alakítja ki, hogy megtalálja azoknak a jelzéseknek az értelmét, amely szavak hiányában a viselkedésben és az érzelmek változásában jelennek meg. Alapja a türelem és az idő, amire szüksége van a demenciával küzdő embernek, hogy megélhesse önmagát még személynek, embernek. Megpróbálja megakadályozni az elszigetelődést, és lassítani a folyamatot a megfelelően tervezett támogató környezet (fizikai, mentális és gondozói/kapcsolati) kialakításával. Komoly szerepe van a spiritualitásnak is.

A tervek között szerepel, hogy Zalaegerszegen hospice házat létesítsenek majd. Miért gondolták, hogy erre szükség lenne?

Alapvetően Székely János megyéspüspök már idézett szavai adhatnak magyarázatot erre. Az egyház küldetése a haldoklók mellett is ott állni reménnyel, vigasztalással, hittel. Nekünk nem kétségbeesett ürességet jelent a halál. Nem tagadjuk az emberi helyzetek nehézségéből, az elválás elkerülhetetlenségéből fakadó fájdalmat, de nekünk van reményünk. És eutanázia helyett ezt a reményt kínáljuk azoknak, akik életük utolsó szakaszát nálunk töltik. Palliatív ellátás már nem gyógyító tevékenység. Célja, hogy a tüneteket enyhítse, a fájdalmat szüntesse, méltóságot, lehetőséget adjon az élet lezárására, az elköszönésre. Már az eddigi időkben is több olyan lakónk volt, aki tulajdonképpen azért kért felvételt, mert ezt a segítő támogatást kérte súlyos betegsége utolsó szakaszában. A palliatív ellátás nem tervezett, hanem valóságos tevékenysége az intézményünknek. Bizonyos értelemben a súlyosan beteg idős lakók kísérése

ugyanazt követeli meg tőlünk, bár szűkebb értelemben a hospice ház tumoros betegek palliatív ellátását végzi. Én kiterjeszteném a fogalmat valamennyi testvérünk utolsó időszakaszának méltóságot nyújtó, szeretetet, hitet sugárzó palliatív ellátást adó tevékenységre.

Kik végzik egyházmegyénkben a lelkipásztori szolgálatot az időseket ellátó intézményekben?

A lelkipásztori szolgálatot a szombathelyi és táplánszentkereszt-i intézetben Orsós Zoltán atya, szombathelyi kórházlelkész végzi. Már szervezés alatt van, hogy lelkipásztori munkatársak, akolitusok, diakónusok is segítsék ebben a munkájában. Beteglátogatók Salamonné Márti szervezésében szintén jelen vannak a két intézményben, és többek között segítik, hogy a lakók eljussanak a liturgikus eseményekre. Zalaegerszegen a lelkipásztori szolgálatot Molnár János atya, Fliszar Károly atya, Hernádi Lehel ferences atya, Dr. Kürnyek Róbert atya végzi, segítségére van Dr. Marx Gyula diakónus, Ercsényi Lajos akolitus, szükség esetén a városban és környékén élő lelkipásztori munkatársak, akolitusok is segítenek. Segítséget nyújtanak valamennyi intézményben az intézmény munkatársai.

Irgalmasság vasárnapjának vigíliáján, Dr. Székely János megyéspüspök és Dr. Perger Gyula plébános helyezték el Szent II. János Pál vérereklyéjét és Szent Fausztina csontereklyéjét a Székesegyház Jézus Szíve oltárán kialakított fülkébe. Ez év februárjában vette át az ereklyéket Gyula atya Lengyelországban Stanislaw Dziwisz bíborostól, II. János Pál egykori titkárától és Miriam Janiectől, az Irgalmas Szűz Mária Nővérek Intézetének elöljárójától.

A QR-kód alatt a honlapunkon közreadott imádságokat olvashatják.

Mennyit ér egy élet?

2024. március 26-án a zalaegerszegi Családkapocs Keresztény Kulturális Egyesület teremtésvédelmi sorozatának eseménye zajlott a kertvárosi Szent József házban. Az előadó az „Együtt az életért” egyesület alelnöke, a 2021-es Prima Primissima közönségdíjas Keresztes Ilona volt. A „Mennyit ér egy élet?” címmel tartott érdekes előadása után készült beszélgetés a Mária Rádióban is elhangzott (a riportot Ercsényi Lajos zalaegerszegi akolitus készítette). Az alábbiakban ennek a riportnak a szerkesztett, rövidített változatát olvashatják.

Őn éppen három éve és egy hete, 2021. április 2-án, Nagypénteken jelentette be távozását a Magyar Rádióból. Most ismét a Nagyhétben vagyunk, s megható, hogy ezekben a napokban éppen az életvédelemről beszélgethetünk. Akkoriban készült Önnel egy riport, amelyben azt mondta: „Elfűjták az embert a feminista oldal képviselői.” Mi történt akkor és mi történt azóta?

Becsületesen meg kell vallani, hogy mi azért örülhetünk annak, hogy a feminista mozgalmak annak idején elkezdtek a működésüket, mert például én nem lehetnék újságíró, vagy nem lehetne női köztársasági elnök és sorolhatnám. Csakhogy az történt, hogy mintha tovább tolták volna a biciklit. Amikor már tulajdonképpen minden lehetőség adott, és a nők megtalálhatják a helyüket ugyanúgy a világban, mint a férfiak; ugyanígy a szakmájukban, mint a férfiak, akkor még továbbmegyünk és kifordítjuk a sarkainkból a világot. Most már ott tartunk, hogy az egyenjogúság nem azt jelenti, hogy egy nő ugyanúgy szülhet is, meg dolgozhat is, hanem ott tartunk, hogy a gyermek vagy a magzat az ellensége az anyának. Hogy döntenie kell, hogy az ő teste vagy a gyerekének az élete; hogy ott tartunk, hogy már lassan nem tudjuk, hogy fiúk vagyunk-e vagy lányok, s ott tartunk, hogy azért kell küzdeni, hogy az „anya” szót ne töröljék ki a szótárból. Olyan folyamatok indultak be, amik teljesen abnormalis irányba mennek, és szándékosan használom ezt a kifejezést. Mert hogy ki kell mondanunk a nem normális dolgokat! Óriznünk kell az emberségünket, a nőiségünket, a férfiségünket, a szülőségünket. Az emberi életünknek a méltóságát nem engedhetjük el, csak mert bizonyos ideológiák fantazmagóriákat kergetnek!

Varga Laci püspök atya és a többi főpapunk is régóta tanítja, hogy szellemi harc zajlik a világon. Gondolom ennek a része a foglalkoztatás megváltoztatása is?

Szeretném megnevezni, hogy mi zajlik körülöttünk, de nem találok az értelmes indokot arra, hogy a magzati életek elpusztítása kinek állna az érdekében, vagy hogy a gyerekek nemének megváltoztatására indított kampány kit szolgálna, vagy hogy blokkolókat adjanak be tizenéves gyerekeknek... Olyan folyamatok zajlanak, amiben nem látható, hogy kinek és miért áll ez érdekében. Csak döbbenettel nézem, hogy mi folyik?

Az előadása alatt ötlött fel bennem egy emlék, amikor elkezdtek azért kampányolni, hogy a cigarettára gyújtást ne mutassák filmvászonon.

Valóban, amikor ez a szabály bejött, akkor mindenki csodálkozott, hogy miért ne lehetne rágyújtani? Igen, de akkor az egészségükért kampányoltak, de most meg az életünk ellen! Látható, hogy a filmek nagyon erős közvélemény-formáló eszközök. Egy-egy nagy hatású, jó film elgondolkodtatja az embereket, sőt pálfordulásra tud készíteni. Tehát nekünk is élnünk kell ezekkel az eszközökkel, a média eszközeivel.

Pár hete láttam egy animációs filmet, amely pontosan azt mutatta meg, miként zajlik egy abortusz. Férfi létemre én ilyenekkel még nem szembesültem, és elszörnyedve láttam miféle technikát használni az orvostudomány egy élő ember szétszaggatására...

Igen. Aki abortuszon gondolkozik, krízishelyzetben van. Arról beszélnek, hogy a krízishelyzet feloldása az egyik ilyen sarokköve az abortusz elkerülésének, mert ellenkező esetben krízist krízisre halmozunk! Mostanában olvastam, hogy „Istennel nem életbiztosítást kötöttünk, hanem szövetséget”. Az Istennel szövetséget kötni azzal jár, hogy az Ő útját követjük! Ami azt jelenti, hogy körülbelül életáldozatot vállalunk azért, hogy az ő igazságát képviseljük a világban. És mégis ezek az emberek megtapasztalják, hogy leginkább ennek van értelme, hogy a boldogságot ez adja. Hogy életet tudunk adni, hogy jót tudunk tenni, és ez az, amikor valaki azt mondja, hogy a boldogság elérhető.

Többször is használta azt a fordulatot, hogy az életvédelem és a vallás nem kéz a kézben járnak.

Ilyenkor arra gondolok, hogy ez egyáltalán nem vallási, hanem emberjogi kérdés, hogy az egyik ember a másikkal mit tehet és mit nem. Törvényeink vannak. A kérdés az, hogy embernek tartjuk-e a gyereket, amikor még az anyaméhben fejlődik? Akit az utcán látok, azt nem ölhetem meg – de ő vajon honnan jött? A születése pillanatában mi történt? Hirtelen a szülőcsatornában lett valaki, aki azelőtt nem is volt? Kilenc hónap után ez történt és meg kellene értenünk, hogy ugyanez az emberi jogi hozzáállás néhány hónappal korábban épp úgy érvényes, mert az anyaméhben ember fejlődik, aki aztán meg fog születni. Sokan mondják, hogy hát ez törvényes, akkor mi is a baj ezzel? Meg ha baj van, akkor miért is ne menjek abortuszra?

Így gondolkodnak a legtöbben. Az igaz, hogy a vallásos emberek sokkal könnyebben értelmezik az emberi létet, és ez abból fakad, hogy kapcsolatban vagyunk az Istennel. Számunkra természetes, hogy az életünket Istennek köszönhetjük. De például az Egyesült Államokban működnek életvédő ateisták is. [...]

Az Istennel szövetséget kötni azzal jár, hogy az Ő útját követjük! Ami azt jelenti, hogy körülbelül életáldozatot vállalunk azért, hogy az ő igazságát képviseljük a világban.

Két évvel ezelőtt hívtunk segíteni fiatalokat, hogy amíg a szülők az előadást hallgatják, ők vigyázzanak a gyerekekre. Beültem közéjük, hogy tudják-e, hogy ezek a babák néhány hónappal ezelőtt krízissterhességnek nem kívánt magzatai voltak? De az anyukájuk úgy döntött, hogy megszüli és örökre adja őket. Így ők életet, ezek a családok viszont gyereket kaptak – és hogy beleborzongok a gondolatba, hogy ezeket a babákat meg akarták ölni! És megkérdeztem tőlük, hogy szeretnének-e erről többet tanulni és mondták, hogy igen; s így alakult meg az Egyesületünkben a „Kilenc hónap – egy tanév” kurzus. Ez már évek óta zajlik, elkezdünk olyan témákkal is foglalkozni, mint például az embrionális kérdések, lombik eljárások, a béranyaság kérdése, a colibátus kérdése, az eutanázia kérdése. A csoportokban a régiek segítenek az újakat terelgetni, és mondjuk 1-2 évig aktívan benne is maradnak a szolgálatban segítőként. Ez lett a magja a FÉSZ-nek, azaz a „Fiatalok az élet szolgálatában” közösségnek.

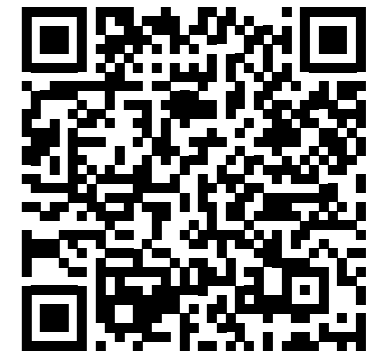
Mikor kezdődik a következő ilyen kurzus?

Az Együtt az Életért Egyesületnek van egy honlapja, ott érhető el a jelentkezési lap. Ha látunk egy várost, ahonnan sokan jelentkeznek, oda mi utazunk el. Legközelebb ősszel indítunk kurzust.

Amikor a Prima Primissima közönségdíját megkapta 2019-ben, azt mondta – s ezt talán mottóként érdemes felidézni - hogy „Minden világba érkező gyermek születhessen meg, mindenkinek legyen születésnapja!”

Akkor és azóta is ez az egyetlen a legfontosabb: úgy éreztem, hogy semmiről nem érdemes addig beszélni, amíg a gyermek élete nincs biztonságban! De Magyarországon minden évben huszonegyezer kisbabáról tudjuk, hogy soha nem lesz születésnapja, pedig a születésnap mindenkinek jár. Tehát én azt mondom: mindenkinek legyen születésnapja!

A Keresztes Ilonával készült interjú meghallgatható a QR-kód alatti linken:

Egyházmegyei zarándoklat Tours-ba

A Szombathelyi Egyházmegye a Tours-i Érsekség meghívására ZARÁNDOKLATOT HIRDET TOURS-BA 2024. november 9-14. (szombat-csütörtök) között. Lelkivezető: Dr. Székely János megyéspüspök

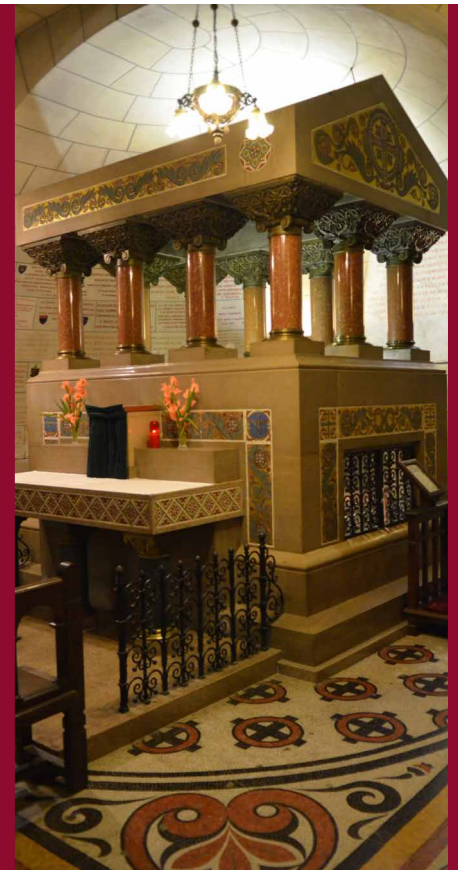
Tranzitszállással együtt hat nap. Utazás autóbusszal. A részletes program egyeztetés alatt áll. A tours-i program igazodik az érsekség által szervezett eseményekhez.

Várható részvételi díj félpanzióval: 290.000,- Ft
Valamint a helyszínen fizetendő belépők: kb. 60.-€

Jelentkezéskor fizetendő előleg: 50.000,- Ft
Jelentkezési határidő: 2024. június 15.

További információ és jelentkezés:
Blaguss Utazási Iroda, Szombathely, Kőszegi utca 33.
Tel: +36 94 508 124
E-mail: brigitta.konczol@blaguss.hu

A zarándoklattal kapcsolatos információkat folyamatosan frissítjük egyházmegyénk honlapján: www.martinus.hu

Jáki Nagy Márton sírja és csontjainak újratemetése

Április 21-én délelőtt került sor a jáki Szent György-templom felújítás utáni megáldására. Az eseményen részt vett dr. Sulyok Tamás köztársasági elnök. A szentmise végén a szentély alatti kriptába helyezték végső nyugalomra az alapító Jáki Nagy Márton földi maradványait, amelyet a templom feltárása során találtak meg. A kutatásról, az előkerült emberi maradványokról dr. Pap Ildikó Katalin régész írását olvashatják.

A templomalapítónak tulajdonított, súlyos kőlapokkal fedett téglasír a jáki Szent György-templom déli toronyfaljában került elő; ott, ahol a falképek ábrázolásai alapján Entz Géza, és az ő nyomán a kutatás régóta sejtette az Árpád-kori nemzetségek temetkezési helyét.

Megismerése annak köszönhető, hogy a most lezárult, Szombathelyi Egyházmegye által koordinált felújítási munkák kapcsán lehetőség nyílt a templom belső terében is régészeti kutatásra.

Az épített sír helyét már a Szent György-templom alapozási munkálatai előtt kijelölték. Jáki Nagy Márton vasi ispán, a Ják nemzetség feje történeti adatok alapján az 1210-es években határozta el, hogy Isten és a Jákok dicsőségére új, a meglévőnél nagyobb templomot emeltet. Saját nyughelyét vélhetően azért szánta a mai déli toronyalj területére, mert családjának tagjai erre a helyre, a templomdombon a 11-13. század között álló kis-méretű templom nyugati bővítménye mellé temetkeztek.

A sírhely alját és oldalait időtálló anyagból, téglából építették, belső részét vakolták. A fej számára nyugaton fülkét alakították ki, a lábak felé eső keleti szakaszt lépcsőzetesen leszűkítették.

Írott forrásokból tudjuk, hogy Márton ispán valamikor 1244 és 1250 között hunyt el. Ebből következik, hogy az alapítói sír megépítése után évtizedekig üresen állt, miközben körülötte csaknem teljesen felépítették a Szent György tiszteletére 1256-ban felszentelt templomot. A sír déli falára ráépítették a déli toronyalj délkeleti falpillérének kőből faragott lábazatát, ezért az üreget fedő két kőlap közül a nagyobbik szélét a temetés során részben be kellett tolni az oszloplábazat alá.

Fotók: Szendi Péter (vaol.hu), Dr. Pap Ildikó Katalin

A sírban annak 2020 végén történt megnyitásakor egy felnőtt férfi és egy csecsemő maradványait találtuk meg. A csontok helyzetéből megállapítható volt, hogy nem sokkal a temetés után a nagyobbik kötömb egyik végét betörve rablók bolygatták meg a halottakat, és elvitték értékeiket. Ránk maradtak azonban az alapító csontjai, amelyeket dr. Tóth Gábor antropológus vizsgált meg. Ennek eredményeképp megtudhattuk, hogy a feltételezett alapítói sírban egy 181-182 cm magas, erőteljes férfi nyugodott, aki 53-58 éves kora között halt meg. Csontjainak tanúsága szerint nemcsak Árpád-kori viszonylatban hosszú, hanem eseménydús életet is élt. A vázon intenzív fizikai igénybevétel és olyan sérülések nyomai is megőrződtek, amelyek akár harci cselekményekből is eredhetnek. Jáki Nagy Márton természetének köszönhetően a korszakbeli férfiak közül jó arasszal emelkedett ki. Koponyájának darabjai alapján arcvonásai is rekonstruálhatóak voltak.

A vele vagy mellé temetett csecsemő fél éves kora előtt halhatott meg, és joggal gondolhatjuk, hogy rokoni szálak fűzték a nemzetségekhez.

Félig a sírlepítvány alatt egy 40-46 éves korában elhunyt hölgy csontváza került elő, aki a koporsóba helyezésekor két kisméretű arany karikával díszített, nyugati típusú fejkendőt viselt. A korban ritka nemesfém tárgyak miatt őt is a Ják nemzetséghez köthetjük.

A három halott csontjai a hatályos törvények értelmében a területileg illetékes Savaria Múzeumba kerültek. Tudományos vizsgálatuk elvégzése után – tekintettel arra, hogy a templomalapító Jáki Nagy Márton a Szent György-monostortemplomot maga és családja temetkezési helyéül szánta, a Szombathelyi Egyházmegye és a Savaria Múzeum szakmai együttműködésének köszönhetően – visszavihettük őket Jákra. Megérkezésüket követően Zakó Jenő atya elvégezte az elhunytak koporsóba helyezésének szertartását.

A három Ják nembeli halott földi maradványainak visszatemetésére a dr. Székely János megyéspüspök által celebrált ünnepi szentmise keretében, a templom 2024. április 21-én történt megáldása alkalmával került sor.

Végső nyughelyük a Szent György-templom főszentélye alatt kialakított barokk kriptá előtere, amely a szentély közelsége miatt a világi személyek számára elérhető legelőkelőbb, az alapítóhoz és családjához méltó hely.

| MISSZIÓ

A zalaegerszegi Szent András Evangelizációs Iskola

A Szent András Evangelizációs Iskola küldetése, hogy evangelizátorokat képezzen a Katolikus Egyház számára, akik elviszik Jézus Örömhírét másokhoz. Az iskola alapítója José Prado Flores, ismertebb nevén Pepe Prado, 41 könyv szerzője, melyek az evangelizáció, a Biblia és a Lélekben való megújulás témakörében íródtak. Ma a világ sok országában több mint 2000 evangelizációs iskolaközösség van, amelyek ugyanabban a vízióban, módszertanban és képzési programban osztoznak.

Egyházmegyénk egyetlen Szent András Evangelizációs iskolája a zalaegerszegi Hegyre Épült Város iskolaközösség, amely hivatalosan 2013-ban jött létre, de első tagjai majdnem tíz évvel korábban már megkezdtek a közös munkát. Ma már minden évben egy-két kurzust tartanak, és a Zalaegerszegen induló városmisszióhoz csatlakozva több kurzus megvalósítását is tervezik. A Hegyre Épült Város iskolaközösség jelenlegi vezetőjével, Mózsa Veronka Hajnallal és korábbi vezetőjével, februárban megvalósított Új élet Krisztusban kurzus igazgatójával, Petőházi Attilával a Szent András Evangelizációs Iskoláról, és a zalaegerszegi iskolaközösségről beszélgetett Sárközi Violetta.

Pepe Prado, az iskola alapítója filozófiai, teológiai tanulmányai után biblikum tanárként Olaszországban dolgozott, amikor egy protestáns közösségben egy dicsőítő imaórán vett részt, és felfigyelt arra, hogy ezek az emberek másként imádkoznak. Azt érezte, mintha ezeknek az embereknek személyes kapcsolatuk lenne a láthatatlan Istennel. A végén megkérdezték, hogy szeretne-e valaki a Szentlélek kiáradásáért a saját életében imát kérni, és ő kért. Azt mondja, hogy ekkor lett farizeusból Isten gyermekévé. Ekkor jött létre a Szent András Evangelizációs Iskola, és 1980-ban Mexikóban tartották az első kurzust. Én 1995-96-ban találkoztam először az iskolával, amikor meghívást kaptam Rómába egy egyhónapos lelkigyakorlatra, amire sajnos akkor nemet kellett mondanom.

Pünkösöd vagy csak karizmatikusság?

2024 januárjában Tömő János, a Lélek Fesztivál főszervezője blogot indított, ahol a Pünkösöddel kapcsolatos gondolatokat oszt meg, hogy jobban megértsük, átéljük ezt az ünnepet, így a Lélek Fesztivál is elérje célját és a Szentlélektől kapott kegyelmekkel tanúságot tudjunk tenni a feltámadt Krisztusról.

Havilapunkban közöljük az itt megjelent írásokat. Egyben bátorítunk mindenkit, hogy vegyen részt a 2024. június 7-8. között Szombathelyen megrendezésre kerülő eseményen.

Egy korábbi cikkben fejtegettem, hogy azok a jelenségek, amelyek jellemzik a karizmatikusnak nevezett ima-összejöveteleket, már jelen voltak az Ószövetségben. Igen, a Szentlélek "karizmatikus" tevékenysége fellelhető a prófétáknál, de már Mózesnél is (vö. Szám 11,24). Pünkösöd előtt ezer évvel Dávid királynak nagy létszámú dicsőítő csapata volt. A király maga is harsányan dicsőített, táncolt az Úr ládája előtt az utcán. Ha megvizsgáljuk az ószövetségi szövegeket és összehasonlítjuk az újszövetségi iratokkal, akkor mondhatjuk, hogy előbbi legalább annyira "karizmatikus", mint az apostolok kora. De nem pünkösdi!

Miben áll a pünkösdi Szentlélekáradás újdonsága?

A krisztocentrikusságban. A Szentlélek arra indítja a híveket, hogy Jézusról tegyenek tanúságot. Ehhez kapják az erőt, a jeleket.

A Krisztus-hirdetésére kapott lendület az újdonság. De több ez, mint újdonság: beteljesedés. A Lélek kiáradásának a teljessége, egy új korszak első napja. Új és végleges kinyilatkoztatás a karizmatikus jelenségek helyes irányáról.

Ha a karizmatikusság nem krisztocentrikus, és a Szentlélek kiáradását nem követi az erős elhatározás Jézus konkrét hirdetésére, akkor nem beszélhetünk teljes pünkösdről.

Célt téveszt az a karizmatikusság, ahol önmagában a dicsőítés és a karizma használata állnak a középpontban, de nem a misszió szándékával.

Mindezek alapján a kérdés mégsem az, hogy jelen pillanatban mennyire mondhatjuk egy közösségről, mozgalomról vagy keresztény felekezetről, hogy missziós-e, hanem sokkal inkább az, hogy milyen irányba mozdul? Mi a tendencia, a vezetői törekvés? Igyekeznek-e megteremtteni a saját missziós szolgálatának időbeli és térbeli kereteit? Van-e evangelizációs módszertana, eszköztára?

És főleg, kér-e EHHEZ erőt a magasból?

Gájer László

KÖNYVAJÁNLÓ - FATIMAI KILENCED

A fatimai jelenések kerek évfordulója kapcsán dr. Perger Gyula atya szerkesztésében jelent meg a Fatimai kilenced című kiadvány. A szerző szívügyének tekintette, hogy a XII. Piusz pápáról szóló, „Michael Hesemann: A pápa, aki szembeszállt Hitlerrel” című könyv megjelenését követően a fatimai jelenés 100. évfordulójára megjelenjen magyar nyelven Michael Hesemann Fatimáról írt könyve is. A könyvet lektorálta és utószóval látta el, majd a kapott pozitív visszajelzéseket követően határozta el a szerző, hogy fatimai kilencedet állít össze a Fatima titkai könyv alapján. Jelen kiadvány a kilenced mellett a pápák fatimai felajánló imáiból is közöl részleteket, valamint imákkal és énekekkel is megismerkedhet az olvasó.

„Ez a szándékom megerősödött méginkább, amikor korábbi plébániáim területén hónapról hónapra, fatimai engesztelést vezettem. A kilenced összeállításakor az vezérelt, hogy a jelenések eseményeit, minél részletesebben megismeressem. A kilenced segítsen a fatimai jelenések megismerésében, valamint Mária Szeplőtelen Szíve tiszteletének előmozdításában, az engesztelésben és az egyéni és közösségi imádságban. Az ég nyitva áll és a Mennyei Szíve van” – írja a könyv előszavában Dr. Perger Gyula atya.

A könyv megvásárolható a Martinus Kegytárgyboltban. (9700 Szombathely, Berzsenyi tér 3.)

Ekkor kezdődött a nemzetközi iskola megalapítása. Majd az iskola csatlakozott az Evangelizáció 2000 projekthez, és született meg a KeKaKo program; a kérügma, karizma, koinónia, és ennek a vonalán kezdett az iskola tovább fejlődni. Középpontjában az Örömhír terjesztése áll.

Évek alatt tökéletesedett az iskola módszertana, aminek lényege, hogy meg tudjuk szólítani a ma emberét. 1995-ben létrejöttek a nemzeti iskolák, amelyek összefogják egy ország iskolaközösségeit, a magyarországi nemzeti iskola is ekkor jött létre. – mesél a kezdetekről Mózsa Veronka Hajnal.

Hogyan jött létre a zalaegerszegi iskolaközösség?

2013-ban jött létre hivatalosan, de már évekkel korábban egy budapesti Józsué kurzuson a Zalaegerszegről érkező résztvevőkben megfogalmazódott a helyi iskola létrehozása, Fülöp kurzusokat a hivatalos megalakulás előtt is tartottunk. Az iskolaközösség első vezetője Tornynos Péter volt, majd Petőházi Attila vette át. Jelenleg aktív tagok 14-15-en vagyunk, emellett vannak inaktív tagok, például a kisgyermekes anyukák, bár meg kell említeni, hogy háttérrel rendelkezők is vállalnak, és emellett vannak próbaidős, tanuló tagok is.

Hogyan épülnek fel a kurzusok? És kik tanítanak, szolgálnak a kurzusokon?

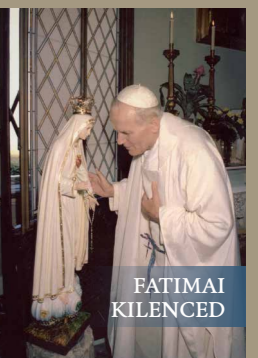
Az Új élet Krisztusban kurzus során egy élő kapcsolat létrehozása a cél az élő Istennel, aztán az Emmausz kurzus a Szentírásra ad rálátást. Ha megérint a Szentlélek, először tanú leszek, nem tudom magamban tartani, amit tudok, ezért a második lépcsőfokban arra hív az Isten, hogy legyek tanítvány, erre szól a János kurzus. Az első lépcsős kurzusok egy kicsit személyesebbek, a következő kurzusok inkább belső műhelyeként jelennek meg, majd a következők azt tanítják meg, hogy hogyan legyünk tanítványból apostollá. Magyarországon minden lépcsőfokból elérhető kurzusok. Hazánkban 20-22 iskolaközösség van. Az iskolaközösségek segítik egymást, ami azt jelenti, hogy részt veszünk egymás kurzusain. A zalaegerszegi iskolaközösség inkább az első lépcsőfok kurzusait tartja (Új élet Krisztusban, Emmausz, Jézus és a Benjamin kurzus), amelynek a nemzeti iskolában nincs előzménye. Ez egy Új élet Kurzus óvodás korú gyermekeknek. Egy évben egy-kettő, esetleg három kurzusot valósít meg az iskolaközösségünk. A kurzusokon laikusok szolgálnak, akikben ég a tűz, akiknek élő kapcsolata van az Istennel. De vannak papjaink, szerzeteseink, akik vállalnak szolgálatot. Minden iskolaközösségnek van lelkipásztori felelőse, Zalaegerszegen Stróber László atya.

Miért Szent Andrásról kapta az iskola a nevét?

Az evangéliumban – veszi át a szót Petőházi Attila – nem sokszor szerepel András, aki miután rátalál a Mesterre, az az első dolga, hogy szól Péternek, akiből az első apostol lett. Ez az iskola lényege, hogy Andrásokként Pétereket keressünk. Az iskola küldetése, hogy evangelizátorokat képezzen. Nem veszünk ki senkit abból a közösségből, ahol van, hanem megtanítjuk a kurzusokkal, hogy hogyan hirdessék Jézust. A Szent András Iskola nem mozgalom, hanem egy iskola. Célunk, hogy tanítsuk, képezzük a hozzánk érkezőket, és utána visszaküldjük őket, hogy abban a közösségben legyenek evangelizátorok, ahonnan jöttek. Az iskolának megsokszorozó stratégiája van: ha valaki tanúvá, tanítvánnyá majd evangelizátorrá válik, mivel ő több emberrel van kapcsolatban, ő is több embert tud tanúvá, tanítvánnyá tenni. Iskolánk víziója, hogy minden plébánián lesznek olyan emberek, akik megtanulnak evangelizálni, és akkor már nem is lesz szükség az iskolára.

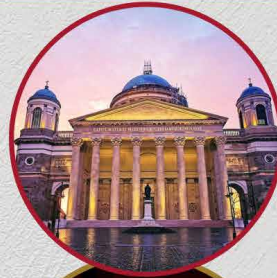
Az iskolaközösség tagjai más közösségeknek is a tagjai?

Az iskolaközösség minden tagja egy-egy közösség tagja – mondja az iskola jelenlegi vezetője. – Az iskolaközösség egy szolgáló közösség. Szolgálni pedig az tud, aki egy közösség tagja, személyes istenkapcsolatát meg tudja élni egy közösségben, mint az alázatot, a megbocsátást, amiből növekednek majd azok az ajándékok, erények, amiket kamatoztatni tudunk ebben a szolgáló közösségben.

**ENGESZTELŐ MINDSZENTY-ZARÁNDOKLAT
MAGYARORSZÁGÉRT ESZTERGOMBA BUSSZAL**

2024. május 4-én 10.30 órakor Erdő Péter bíboros szentmisét mutat be az esztergomi bazilikában, szentbeszédet mond Martos Levente Balázs püspök.
Részvételi díj: 9.500 Ft / fő
Jelentkezés és befizetési határidő: 2024.04.20.

VITAESTÜNK FOLYTATÓDIK!

2024.05.06. 17:00

1956 két meghatározó nemzeti hőse:

Mindszenty József hercegprímás és a kommunista Nagy Imre mártír miniszterelnök

A kurátorok ismét válaszolnak, küldje el kérdéseit a forradalomról, kettejük kapcsolatáról és történelmi megítéléséről 2024.05.01-ig: rendezveny@mindszentyneum.hu

2024.05.15. 17:00

**SZUBJEKTÍV TÁRLATVEZETÉS Déri Péter atyával,
Csehimindszent volt plébánosával**

A részvétel ingyenes.

Mindszenty József máriacelli temetésének napján a Mindszenty életút-kiállítás ingyenesen tekinthető meg!

2024.05.19. 15:00

**Családi döngicsélő: tavaszi és pünkösdi népszokások
Zenél, táncol és játszik: Partics Edina és Hardi András néptáncosok**

Belépő: 500 Ft / fő

**NYÁRI NYITVATARTÁS:
KEDD-VASÁRNAP 10:00-18:00
HÉTFŐN ZÁRVA**

A rendezvényeken kép- és hangfelvétel készülhet.

Mindszenty József Látogatóközpont
8900 Zalaegerszeg, Batthyány Lajos u. 4-6.
www.mindszentyneum.hu

Idén is lehet rendelkezni a személyi jövedelemadó 1+1%-áról legkésőbb 2024. május 21-éig.

Bárki dönthet úgy idén is, hogy az összevont adóalap után befizetett személyi jövedelemadójának 1 százalékát felajánlja egy regisztrált civilszervezetnek, további 1 százalékát pedig egy technikai számos vallási közösségnek.

Kérjük, támogassák a Magyar Katolikus Egyházat, illetve a Szombathelyi Egyházmegyéhez kapcsolódó alapítványokat.

1%

Kórházlelkészek elérhetőségei:

Szombathely - Orsos Zoltán
+36 30 619 5474

Zalaegerszeg - Horváth István Sándor
+36 30 211 9359